dosar nr. 5r-2774/2023 (4-23064901-12-5r-05052023)

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

07 martie 2024 municipiul Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Instanţa de judecată în componenţa:
Președintele ședinței, judecător - Grigoraș Viorelia
Grefier – Grigore Valeriu

examinând în ședință de judecată publică cauza contravențională, contestația depusă de Iurcu Elena, împotriva procesului-verbal seria nr.MAI05 963806 din 19.04.2023 și decizia agentului constatator din aceiași dată de sancționare în baza art.240 alin.(1) Cod contravențional,

a c o n s t a t a t :

Prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria nr.MAI05 963806 din data de 19.04.2023, întocmit de către agentul constatator a INSP al IGP, Sinegur Vadim, în privința lui Iurcu Elena, aceasta a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art.240 alin.(1) Cod contravențional și sancționat cu amendă în mărime de 15 u.c. ce constituie 750 lei și cu 3 puncte de penalizare pentru faptul că „la data de 19.04.2023, ora 08:29, cet.Iurcu Elena, conducând automobilul de model Nissan Nate cu n/î ***** în mun. Chișinău, bd. Renașterii Naționale, se deplasa pe banda destinată transportului public, ignorând prevederile pct.25 RCR, prin ce a comis contravenția prevăzută de art.240 alin.(1) Cod contravențional”.

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator de sancționare sa, la data de 25.04.2023 Iurcu Elena a depus contestație, solicitând încetarea procesului contravențional și anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr.MAI05 963806 din 19.04.2023 ce ține de constatarea faptei ce constituie contravenția prevăzută de art.240 alin.(1) Cod contravențional.

Agentul constatator Sinegur Vadim și persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional Iurcu Elena fiind citați legal, la ședința de judecată nu s-a prezentat, în temeiul art.455 alin.(2), (3) Cod contravențional instanța a considerat posibilă examinarea contestației în lipsa părților care au fost citate legal.

Studiind materialele cauzei, instanța de judecată consideră necesar de a admite contestația, din următoarele considerente.

Instanța de judecată stabilește că, contestația este depusă în termen de 15 zile de la data emiterii deciziei de sancționare, iar în asemenea împrejurări prevederile art. 448 alin. (1) Cod contravențional, fiind respectate pe deplin.

Conform art.8 alin.(2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Potrivit art.440 alin. (1) Cod contravențional, constatarea fapte contravenționale presupune o activitate a agentului constatator de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravențional sau de trimitere a dosarului, după caz, către funcționarul abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, către instanța de judecată sau către un alt organ spre soluționare.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod contravențional, procesul- verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitul. Procesul-verbal se încheie de către agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

În speță, prin procesul-verbal cu privire la contravenție MAI05 963806 din data de 19.04.2023, Iurcu Elena a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.240 alin.(1) Cod contravențional și sancționat cu amendă în mărime de 15 u.c. ce constituie 750 lei și cu 3 puncte de penalizare, pentru faptul că „la data de 19.04.2023, ora 08:29, conducând automobilul de model Nissan Nate cu n/î ***** în mun. Chișinău, bd. Renașterii Naționale, se deplasa pe banda destinată transportului public, ignorând prevederile pct.25 RCR, prin ce a comis contravenția prevăzută de art.240 alin.(1) Cod contravențional".

Din perspectiva Convenției Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenționale pot intra în domeniul penal, în sensul autonom european. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale în privința dreptului la un proces echitabil, între care și prezumția de nevinovăție prevăzută de § 2 al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Verificând legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție contestat în raport de aspectele formale, instanța a constatat că acesta a fost întocmit cu respectarea tuturor cerințelor impuse de art.443 Cod contravențional, sub sancțiunea nulității procesului-verbal de contravenție care se poate constata și din oficiu, procesul-verbal cu privire la contravenție fiind corect completat sub aspectul numelui, al prenumelui și al calității agentului constatator, al numelui și al prenumelui persoanei în privința căreia este pornit procesul contravențional, a faptei săvârșite și datei comiterii ei, precum și a semnăturii agentului constatator.

Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal de constatare a contravenției, analizând întregul material probator administrat în cauză prin prisma prezumției de nevinovăție de care se bucura petentul, instanța a reținut următoarele.

Potrivit art.7 Cod contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Conform art.381 alin. (4) Cod contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât și cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante.

Pentru a determina cui îi revine sarcina probei, trebuie să se stabilească mai întâi dacă fapta de care este acuzat petentul constituie „acuzație în materie penală", în sensul art.6 din Convenție. Criteriile folosite în mod constant în jurisprudența Curții pentru a se vedea daca o acuzație constituie „acuzație în materie penală" sunt următoarele: clasificarea faptei potrivit dreptului național - potrivit dreptului intern, fapta săvârșită de petiționar atrage răspunderea contravențională; natura faptei incriminate, dacă se adresează tuturor cetățenilor și ar aplicabilitate generală; natura și gravitatea sancțiunii aplicate. În ceea ce privește sancțiunea amenzii, elementul esențial în funcție de care Curtea analizează aplicabilitatea art. 6 este caracterul preventiv și punitiv, deci, scopul acesteia. Astfel, chiar în ipoteza în care cuantumul amenzii contravenționale este unul redus, art.6 va fi aplicabil sub aspect penal, atât timp cât amenda este un mijloc de constrângere a petentului și o măsură de prevenire a săvârșirii de noi fapte, ea neavând, deci, caracterul unei despăgubiri pentru acoperirea unui prejudiciu.

Având în vedere cele trei criterii menționate mai sus, faptele de care este acuzat petentul reprezintă acuzații în materie penală în sensul art.6 din Convenție, acesta beneficiind de prezumția de nevinovăție. Sarcina probei îi revine agentului constatator.

Cu respectarea principiului prezumției de nevinovăție, al egalității armelor, al contradictorialității și al dreptului la apărare impuse de exigențele art.6 din Convenție și prevăzute de Codul Contravențional, s-a oferit posibilitatea propunerii de probe către ambele părți.

Potrivit art.240 alin.(1) Cod contravențional, constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare pentru nerespectarea de către conducătorul de vehicul a indicatoarelor rutiere de prioritate, a indicatoarelor de interzicere și de sens obligatoriu a indicatoarelor de informare privind direcția permisă de deplasare, a marcajului de pe partea carosabilă a drumului privind acordarea dreptului prioritar de circulație, dreptului privind delimitarea benzilor de circulație pe sens opus și a celor destinate vehiculelor de rută, nerespectarea regulilor de circulație privind începerea deplasării și schimbarea direcției de mers, privind poziția pe carosabil, privind depășirea vehiculelor, privind traversarea intersecțiilor și a locurilor de oprire a transportului public, privind remorcarea vehiculelor, privind transportul persoanelor și al încărcăturilor, privind deplasarea pe autostrăzi, nerespectarea exigențelor de folosire a dispozitivelor de iluminat la căderea întunericului sau în condiții de vizibilitate redusă.

Cu privire la contravenția a cărei comitere a fost reținută în sarcina petentului, instanța a observat că în cauză nu s-a făcut dovada veridicității situației de fapt reținute în procesul-verbal de contravenție contestat de către agentul constatator, prin probe certe și de netăgăduit, astfel încât în favoarea petentului acționează principiul „in dubio pro reo”.

Pornind de la premisa procedurală prevăzută de art.425 alin.(4) Cod contravențional, prin care legislatorul a stabilit că nici o probă nu are o valoare prestabilită, simplul fapt al întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție este insuficient pentru tragerea persoanei la răspundere contravențională.

În acest context, agentul constatator a aplicat sancțiunea contravențională doar în baza propriilor presupuneri, nefiind prezentate alte probe care să demonstreze vinovăția petentului, fără a prezenta înregistrările audio/foto sau video cu fapta incriminată contestatarului, or, contravenția imputată lui Iurcu Elena face parte din capitolul XIII a Codului contravențional și după cum se deduce din procesul-verbal întocmit la constatarea acesteia de către agentul constatator nu au fost utilizate mijloace tehnice special.

În sensul art.458 alin.(1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Față de cele precizate, instanța a reținut că în cauză există un dubiu care nu poate fi înlăturat prin administrarea altor probe, dubiu care profită petentului, potrivit principiului „in dubio pro reo”. În lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, instanța reține că acesta este un principiu complementar prezumției de nevinovăție. Înainte de a fi o problemă de drept, principiul „in dubio pro reo” este o problemă de fapt. Înfăptuirea justiției cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărârile pe care le pronunță, pe probabilități, ci pe certitudini dobândite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă.

De altfel, potrivit art.375 alin.(3) Cod contravențional și, în special, potrivit principiului „in dubio pro reo”, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condițiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite.

De asemenea, pentru respectarea principiului prezumției nevinovăției, simpla constatare „expropriis sensibus” a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane.

În consecință, în ședința de judecată nu a fost probat faptul ignorării pct.25 din RCR și anume deplasării pe banda destinată pentru transportul public, de către petentul Iurcu Elena.

În circumstanțele date, potrivit principiului „actori incumbit probation”, cel ce face o afirmație în fața judecății trebuie să o și dovedească, astfel, instanța de judecată reiterează că, de către agentul constatator nu au fost acumulate careva probe care ar fi demonstrat comiterea de către Iurcu Elena a contravenției imputate, la materialele dosarului contravențional fiind anexat doar procesul-verbal cu privire la contravenție din 19.04.2023.

Potrivit art.441 alin.(1) Cod contravențional, procesul contravențional pornit încetează, dacă nu există fapta contravențională.

În conformitate cu art.461 Cod contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în articolele 441 și 445, instanța încetează procesul contravențional.

În final, examinând motivele invocate de către petiționară în susținerea contestației, motivele prezentate de către agentul constatator în susținerea legalității actelor procesuale şi deciziei adoptate în privința petiționarului, în coroborare cu materialele procedurii contravenționale şi normele materiale şi procesuale ce reglementează domeniul vizat, instanța concluzionează că contestația este motivată și urmează a fi admisă cu anularea procesului-verbal cu privire la contravenție MAI05 963806 din 19.04.2023 şi dispunerea încetării procesului contravențional în privința lui Iurcu Elena, prin care acesta a fost recunoscut vinovat de comiterea contravențiilor prevăzute de art. 240 alin.(1) Cod contravențional, din motivul lipsei faptului contravenției.

Conducându-se de art. 441, 443, 448, art.455, art.462-463 Cod contravențional, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e :

Se admite contestația depusă de către Iurcu Elena.

Se anulează procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI05 963806 din 19.04.2023, întocmit în privința lui Iurcu Elena în baza art.240 alin.(1) Cod contravențional și decizia din aceeași dată, de aplicare a sancțiunii sub formă de amendă în mărime de 15 unități convenționale, ceia ce constituie 750 lei și a sancțiunii complimentare de 3 puncte de penalizare, cu încetarea procesului contravențional în privința acestuia, din motivul lipsei faptei contravenției.

Hotărârea este cu drept de recurs în Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței, judecător Grigoraș Viorelia